

Nr.16

PIRMDIEN

2003.gada 31.martā

CENA 1 PALDIES

“PASACIŅA” GADSKĀRTĀS

21.martā plkst. 2.59 iestājās pavasaris.

Latvieši vienmēr ir sveikuši Sauli atnākam. Arī mēs piektdien sveicām Sauli un pavasara atnākšanu - iegavilējam Lielo dienu. Zēni kāpa skatīties, cik tālu ir pavasaris. Cents ieraudzīja, ka pavisam tuvu, jo pūpoli uzziedējuši. *Dzinām lielos putnus*, lai palika mazie putni - mežu un dārzu saimnieki, lai mostas un *Lec krupis, lec vēzis, lec sūda bambulis...* Dzeltenā saulīte ripoja pa apli no rokas rokā.

Ikviens bija gatavojies šai dienai – krāsojis olas, lai varētu izrādīties, kam tā smukāka, kam lielāka, kam spicāka, kam resnāka, kam apaļāka...

Šūpojāmie, līgojāmie lieldienīšu šūpolēs līdz tās pašas apstājās. Šūpošanās ir kolosāla, jo cilvēkam nav dota spēja lidot, bet Lieldienas to piedāvā – laimi paskatīties uz pasauli no augšas. Ievērojām ticējumu: “Lieldienu šūpoles nedrīkst apturēt – jāgaida, kamēr apstājas pašas, jo tikai tad linu lauks noziedēs lēni un nesakrītīs veldrē.” Tas nozīmē iekopt sevī spēju nepārtraukt lietas, ļaut tām notikt viņu pašu ritmā. *“Iešūpoja, ielīgoja, kas iekāpa šūpolēs...”*- ikviens, kas sēdās Lielās dienas šūpolēs saņēma apdziedāšanās dziesmu.

Pēc šūpošanās sākās olu kaujas – vispirms knallējās ar tieviem galiem, tad ar resnajiem. Olas ēda ar sāli, jo, kas olas ar sāli neēd, tas visu gadu melos.

Grupās var apskatīt gan putnu gatavotās ligzdas, gan vāveru, gan pašu tapinātās putnu ligzdas.

✍ Anita

“PASACIŅA” KONCERTĀ

20.martā notika Kauguru skolas rīkots draudzības koncerts. Tajā dziedāja Kauguru kultūras nama meiteņu vokālais ansamblis un ciemiņi no Cēsu Pastariņa skolas. Koncertu noklausījās 4. un 5.gr. bērni.

Mārtiņš S. – mēs sakāpām autobusā un braucām uz Kauguriem. Garderobē noģērbāmies un gājām uz zāli klausīties koncertu. Tur meitenes dziedāja un tās dziesmas man patika. Arī viens vīrietis dziedāja.

Paula – man patika dziesma “hop-hop ša-lala”. Meitenes dziedāja uz skatuves. Viņas dziedāja mikrofonos un tas bija skaļi.

Pēteris – mēs bijām uz bērnu koncertu. Tur dziedāja 7 meitenes. No tālienes atbrauca svešas meitenes. Viņas arī dziedāja. Koncerts man ļoti patika.

Inese – Mēs aizbraucām uz Kauguriem. Tur skolas meitenes un ciemiņi no Cēsīm dziedāja. Viņas dziedāja mikrofonos.

Andris – man ļoti, ļoti patika koncerts kā tur dziedāja skaistas dziesmas. Bija ciemiņi no citas skolas.

Jānis – koncerts patika ļoti labi.

Mārtiņš M. – mēs aizbraucām uz skolu. Meitenes dziedāja.

Klaudija – Patika dziesma “Šubi-dubi-da”. Man patika meitene, kura ļoti līdzīga Brūkai Marvīnai no filmas “Populārs”.

Cents – mēs bijām Kauguru kultūras namā. Tur meitenes dziedāja daudz skaistu dziesmu. Tur bija mana mīļākā dziesma “Šubi-dubi-da”. To dziedāja meitenes no Pastariņu skolas.

✍ Sarma

“PASACĪNAS” PASAKA

Kā zakītis Bella ieguva draugus

Zakītis Bella iet pa ūdeni. Ceļo krokodils. Krokodils prasa: “Uz kurienu tu iesi, Bella, pa ūdeni?”

Bella: “Es iešu uz otru krastu. Vai tu varēsi mani aizvest?”

“Man arī vajag uz otru krastu. Varēšu tevi aizvest,” – krokodils atbildēja.

“Braucam arī,” – teica Bella.

Viņi aizbrauc. Redz, ka stirna ievainota. Viņi aiziet pie meža ārsta, kas ārstē dzīvniekus.

Dakteris izstāsta, ka stirniņai ir lauza kāja.

Stirniņa paskaidro: “Mani noķēra vilks.” Pēc piecām minūtēm kāja bija vesela. Un tā viņi visi trīs dzīvoja laimīgi.

Bet vilks atgriezās pie stirnas. Stirna baidījās no vilka. Draugi neļāva vilkam atgriezties, jo krokodils nobaidīja vilku un tas aizbēga.

 LĪVA

“PASACĪŅA” UZŅĒM VĒSI

28.martā pie mums viesojās putnu vīrs – ornitologs Jānis Brikmanis.

Piektdienas rīts atausa saulains un nedaudz vējains. Ar nepacietību gaidījām ierodamies viesi, bet viņš kavējās. Putnu vīru gaidot, noskaidrojām, kādus putnus mēs pazīstam, izdziedājām, izrunājām to balsis. Noskaidrojām, ka ir daudz rotaļu un deju par mums zināmajiem putniem: “Krauklīt’s sēž ozolā”, “Skaisti dziedi, lakstīgala”, “Cielava, baltgalve” un mēs tās visas protam izdejojot.

Jāni Brikmani gaidot pabijām informācijas centrā, kur Gundega mums ļāva noklausīties putnu balsis ierakstos. Izrādījās, ka labas stāstītājas un putnu dzīves pazinējas ir Mika mamma un viešņa Velta Ozoliņa. Mēs uzzinājām daudz interesantus faktus par parasto zvirbuļu dzīvi. Kā izrādās, zvirbuļu tēvs ir ģimenes gādnieks un bērnu barotājs, tāpēc viņam mugurā esot melns priekšautiņš, bet zvirbuļu mamma dīžājās izejamās drānās.

Jau zaudējuši cerības sagaidīt viesi, gājām

“PASACĪŅA” UZŅĒM VĒSI

pagalmā putnu balsis klausīties un pašus putnus vērot brīvā dabā. Un tad jau viesis nāca – ar kastēm un saiņiem rokās. Viņš iekārtojās turpat pagalmā uz soliņa, bet mēs viņam visriņķī.

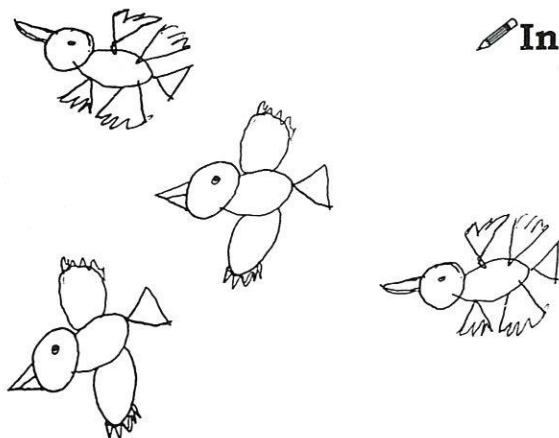
Lielaajos saiņos atradās, ar lielu rūpību iesaiņoti putnu izbāzeņi, kurus vienu pēc otra Jānis Brikmanis mums izrādīja. Tur atradās melnā dzilna ar koši sarkanu “cepurīti”, pelēkā vārna, lauku irbīte, zvirbuļu vanags, ūdens strazds, ausainā pūce, ļauķis, mušķērājs un no tālām zemēm atvests kolibri.

Par katru no tiem raisījās stāsts – kur dzīvo, ar kādiem kaimiņiem satiek, kur pavada ziemu, ko ēd, kā uzvedas. Ik pa brītiņam ieklausījāmies apkārtējās skaņās un mēģinājām noteikt, kurš putns dzied. Atpazinām zilītes balsi, dzilnīti, vārnas ķērcienu, cīruļa trelli un kaimiņu gaiļa dziesmu.

Jānis Brikmanis ir izbraukājis daudzas pasaules valstis. Viņš pabijis gan Arktikas ledājos, gan Āfrikas džungļos un Amerikas kalnos. Eiropu viņš izbraucis krustu un šķērsu. Par katru valsti un tur redzētajiem putniem viņam daudz stāstāmā.

Izrādījām stāstītājam savu putnu ligzdu izstādi – kolekciju. Kā izrādījās, Emīla atnestā ligzda patiešām pieder vāverei.

Uzcītīgākie un uzmanīgākie klausītāji no Jāņa Brikmaņa saņēma nelielas veltes, bet bērnu darza bibliotēkā tagad ir grāmatas ar ornitologa autogrāfu un laba vēlējumiem.

 Ineta

Kas ir sagatavotība skolai?

Strauji tuvojas 2002./2003. mācību gada nobeigums. Līdz vasaras brīvlaikam palikuši tikai divi mēneši – aprīlis, maijs. Sagatavošanas grupas bērniem būs jāsaņem izziņa par obligāto sagatavotību pamatizglītības apguvei. Atgādināšu vēl, kas tad ir obligātā bērnu sagatavošana pamatizglītības apguvei.

✓ Šīs normas mērķis ir sekmēt izglītības kvalitāti un nodrošināt bērnu spēju veiksmīgi uzsākt skolas gaitas.

✓ Bērni, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi jau no 2-3 gadu vecuma, skolai tiek sagatavoti mērķtiecīgi un pakāpeniski, un līdz ar to nav īpašu problēmu. Sarežģītāk ir nodrošināt obligāto apmācību tiem bērniem, kuri pirmsskolas izglītības programmā iesaistījušies tikai 5-6 gadu vecumā. Līdz ar to izriet, ka šo 5-6- gadīgo bērnu obligātā sagatavošana skolai – tā ir pirmsskolas izglītības programmas apguve 2 gados, balstoties uz bērna pieredzi.

✓ Sabiedrībā valda uzskats, ka obligātuma prasība nozīmē bērnu iekļaušanu skolas atmosfērā un prasībās. Tāda ir šodienas vecāku pieredze, jo tā skolai sagatavoja pirms 20 gadiem, kad valdīja tendence bērnu pievērst skolas kārtībai jau pirmsskolas iestādē. Šodien tas tā nav.

✓ Pirmsskolas posms ir bērības un rotaļu laiks. Bērns rotaļās izdzīvo savus nākotnes sapņus, attiecības ar vienaudžiem, izspēlē arī skolu. Pieaugušajiem jāprot pieņemt rotaļu kā nopietnu bērnu darbību, kas palīdz bērnam apgūt valodas, literatūras, dabas zinības un citas jomas, kas bagātina viņa pieredzi. Obligātās sagatavošanas skolai uzdevums ir ar rotaļu palīdzību sagatavot bērnus pamatizglītības uzsākšanai.

✓ Jāapzinās, ka bērnam, kurš nav bijis kolektīvā, vispirms jāapgūst prasme darboties tajā. Ir jānodrošina sociālā attīstība. Tā ietver sevī izpratni par slikto un labo, saudzīgu attieksmi pret lietām, spēju kontaktēties ar vienaudžiem un pieaugušajiem, spēju iesaistīties rotaļās, respektēt citu viedokli un piedāvāt savu. Ir jāveido bērna pieredze par vietām, kas atrodas tuvākajā apkārtnē – veikali, pasts, bet pēc tam teātris, muzejs, skola u.c. Pieredzes veidošana apkārtnes iepazīšanā ir cieši saistīta ar bērna sociālo attīstību. Tā tiek apgūtas pieklājības normas, spēja sarunāties, atbildēt uz jautājumiem, izteikt savas domas.

✓ Runas attīstība ir būtisks jautājums bērnu sagatavotībā skolai. Lai bērns varētu izteikt savas domas, izjūtas, viņam jābūt pietiekamam vārdu krājumam, runā jāskan dažādām intonācijām, jābūt prasmei veidot loģisku stāstījumu. Zinātne un prakse atļauj apgalvot, ka runas attīstības līmenis daļēji ir prāta attīstības rādītājs. Lasīt un rakstīt prasme veidojas uz pamatiem, kuri radīti, attīstot bērna runu, t.i., mācot

saklausīt skaņas apkārtnē, vingrinoties atrast līdzīgi skanošas skaņas, nosaukt vārdus, kuros saklausāma noteikta skaņa, tātad veidojot spēju analizēt un sintizēt.

✓ Vārdu "lasīšana" liekot pēdējās ir akcentēta doma, ka pirmsskolas vecumā lasīšana sākas ar intereses radīšanu par grāmatu. Līdz ar interesi par grāmatu ceturtajā gadā bērnam veidojas interese par burtiem. Sākotnēji tā ir rotaļa. Bērni neprot ne lasīt un rakstīt, bet var spēlēties ar burtiem un vingrināt roku rakstīšanai. Tajā brīdī, kad interese ir parādījusies, tā jāatbalsta un jāsaista ar bērna personīgo pieredzi – bērnam ir interesanti zināt savu burtu, mammas, tēta un citu ģimenes locekļu burtus. Un šajā brīdī nepiespiesti rodas vēlme uzzināt vēl, un, ja bērnam parāda, kā burtu uzzīmēt, lasīšana sākas pati no sevis.

✓ Rakstīšanas būtība ir skaņas un tā grafiskā simbola sasaistīšana. Jāatzīmē, ja nav pietiekami attīstīta fonemātiskā dzirde, sākumsskolas klasēs apgrūtināta arī rakstīšana. Rakstīšana sākas ar rokas vingrināšanu dažādās darbībās – zīmēšanu, veidošanu, aplicēšanu, rokdarbiem un daudziem sīkiem darbiņiem, kas prasa sīkās roku muskulatūras darbību.

✓ Būtiski ir orientētie matemātiskajos terminos – aplis, trijstūris un citi, kā arī telpā, laikā, plaknē. Bērnam jāizprot jēdzieni "augšā", "apakšā", "pa labi", "pa kreisi" u.c., jāprot salīdzināt, atrast līdzīgo un atšķirīgo, vispārināt, grupēt. Šīs ir domāšanas operācijas. Tikpat svarīgi ir attīstīt uztveri, uzmanību, iztēli.

✓ Bērna fiziskā un emocionālā attīstība ir sfēras, kuras sarunās par bērna skolas gaitu uzsākšanu pieminam maz, kaut gan bērna kustību koordinācijai, kustību, veiklībai, kaulu muskuļu sistēmas attīstībai ir milzīga nozīme skolas slodzes pieņemšanā. Ja bērns ir fiziski attīstīts, viņš vieglāk pieņem pārmaiņas, labi jūtas vienaudžu kolektīvā, ir emocionāli atsaucīgs.

✓ Svarīgas ir bērna pašapkalpošanās iemaņas un higiēnisko normu ievērošana. Bērnam pašam jāzina, kad jālieto kabatas lakatiņš, kad un kāpēc jāmazgā rokas.

✓ Obligāto piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanas programmu pamatizglītības apguvei bērns apgūst līdz septiņu gadu vecumam. Atkarībā no bērna veselības stāvokļa un psiholoģiskās sagatavotības obligāto sagatavošanu pamatizglītības apguvei var pagarināt par vienu gadu, saskaņojot ar vecākiem un pamatojoties uz ģimenes ārsta atzinumu.

✓ Bērnam, kurš apmeklējis piecgadīgo un sešgadīgo bērnu obligāto sagatavošanas programmu izsniedz izziņu.

Izmantoti materiāli no IL 4.panta, žurnāla "Pirmsskolas izglītība" 2002/4 un "Logs" 2001/10

<p>“PASACIŅAS” VALODIŅĀ</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Audzinātāja: “Vai tad tā zobu pasta domāta ēšanai, Pēterīt?”</p> <p>Andris: “Nu ja. Ja garžīga, tad ēd, vajag kā man – pirkt stipro – tad negaršos!”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Zēnu saruna par šaha tēmu.</p> <p>Cents: “Baigi žēl – man uzdāvināja šahu, bet es neprotu spēlēt...”</p> <p>Andris: “Nu tad nebija vērts naudu tērēt.”</p> <p>Miks: “Vajag iemācīties! Kad mēs ar vectētiņu spēlējam, es viņu katru reizi “piesitu”!”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Zenta: “Audzinātāj, zini, es šodien uz dārziņu atbraucu ar pannu.”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p> <p>Skatāties video “Šarlotes tīkls”.</p> <p>Zenta stāsta: “Zini, audzinātāj, es jau šito filmiņu esmu redzējusi, tikai mums to nerādīja multeniski.”</p> <p style="text-align: center;">☺☺☺</p>	<p>SVEICAM !</p> <p>VĀRDA DIENĀ</p> <p><i>Prieks ir gaisma, jūtu siltums, Sniegs un ledus tajā kūst. Prieks ir gaišu domu avots, Kas no sirds uz sirdi plūst. /A.Smagars/</i></p> <p>Centi 6.03. Venti 6.03. Silviju 10.03. Agitu 11.03. Māru 25.03.</p> <p>DZIMŠANAS DIENĀ</p> <p><i>Miedziņš bērnu kaitināja, Uz sliksnīša tupēdams; Nem, māmiņa, bērza rīksti, Dzen miedziņu šūpulī. /Tautas dziesma/</i></p> <p>Ediju Dāvi Reču 5.03. Tīnu Dinu Miķelsoni 12.03. Māri Loiko 17.03. Miku Drevinski 19.03. Līvu Valentīnu Alksni 21.03.</p>
<p>“PASACIŅAS” DARBIŅI APRĪLĪ</p> <p>1. “Seši mazi bundzenieki” – mānīšanās, sprinģošana, zirgošanās – sporta aktivitātes.</p> <p>2. Diplomdarba aizstāvēšana un valsts eksāmens 5., 6.04.</p> <p>3. Folkloras skolotāju seminārs Rīgā 19.04.</p> <p>5. Dzimšanas diena Ēzelītim IĀ-IĀ = “PASACIŅAI” – 18 = 25.04.</p> <p>4. Izstāde “Dāvanas Ēzelītim dzimšanas dienā” – zīmējumi, rokdarbi. 22.-25.04.</p>	<p>“PASACIŅAS” PALDIĒS</p> <p><i>4. grupas vecākiem, kuri atnesa pašu gatavotas un dabā atrastas ligzdiņas. Īpašs paldies Emīla vecākiem par vāveres ligzdu un putnu būri.</i></p> <p>Uzņēmējam Ģigaram Beriņam par materiāliem putnu būrišu gatavošanai.</p>
<p> Korespondente – Sarma datorsalikums – Anita redaktore - Ineta</p>	